

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4357/2020
10.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца "Плана маркет" д.о.о. из Велике Плана, чији су пуномоћници Дејан Јевтић и Ивана Марковић, адвокати из ..., против тужених Addiko bank a.d., Београд, чији је пуномоћник Филип Домазет, адвокат из ... и АА из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужене Addiko bank a.d., Београд, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3254/19 од 10.06.2020. године, у седници одржаној дана 10.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене Addiko bank a.d., Београд, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3254/19 од 10.06.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца "Плана маркет" д.о.о. Велика Плана, за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Лесковцу П 243/2019 од 22.05.2019. године, која је исправљена решењима истог суда П 243/19 од 20.12.2019. године и П 243/19 од 14.05.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца према туженима, па је извршење по решењу Основног суда у Лесковцу И 2321/14 од 10.07.2014. године, у односу на непокретност – локал у ..., у Ул. ... бр. ..., на к.п. бр. .. ЛН бр. .. КО ..., површине 100 м², у приземљу, број посебног дела 2, проглашено недопуштеним. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца према туженима, па је утврђено да је ништава заложна изјава Ов ../08 од 27.08.2008. године, издата од стране АА у корист "Нуро Алре Адриа банк", ради обезбеђења потраживања те банке у износу од 131.210 евра по уговору о кредиту бр. Л ../08 од 20.08.2008. године, уписана дана 02.09.2009. године у катастар непокретности у Лесковцу, а на непокретности – локалу у ... у Ул. ... бр. ..., који се налази на к.п. бр. ..., уписан у ЛН бр. .. КО ..., површине 100 м², у приземљу, бр. посебног дела 2, те су тужени ништавост заложне изјаве дужни да признају и трпе. Ставом трећим изреке, тужени су обавезани да тужиоцу на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 975.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана падања у доцњу па до коначне исплате.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж 3254/19 од 10.06.2020. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу туженог Addiko bank a.d., Београд и потврдио пресуду Вишег суда у Лесковцу П 243/2019 од 22.05.2019. године, исправљену решењима истог суда од 20.12.2019. године и 14.05.2020. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена Addiko bank a.d., Београд, је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију. Трошкове одговора је тражио и определио.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...87/18), и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни повреде из става 1. тог члана Закона, пред другостепеним судом, које би могле да утичу на доношење законите и правилне одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је дугогодишњи ванкњижни власник локала у ..., у Ул. ... бр. ..., на к.п. вр. ..., уписане у ЛН бр. ..., КО ..., површине 100 м², у приземљу, број посебног дела 2. Решењем о извршењу Основног суда у Лесковцу И 2321/14 од 10.07.2014. године, дозвољено је извршење по предлогу правног претходника тужене банке "Нуро Алре Адриа банк", као извршног повериоца, против туженог АА, као извршног дужника, на тој истој непокретности, на којој је, у то време, тужени АА био уписан као власник. До уписа туженог АА, као власника предметног локала, дошло је извршењем кривичног дела давања мита, навођења на оверавање неистинитог садржаја и фалсификовања исправе, за која дела су оптужени ББ и оптужени АА (овде тужени), оглашени кривим правноснажном пресудом Вишег суда у Смедереву К 184/10 од 02.12.2011. године. Правноснажном пресудом Привредног суда у Лесковцу П 660/2015 од 01.11.2016. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца "Плана маркет" а.д. Велика Плана и утврђено да је он власник локала у ..., у Ул. ... бр. ..., на к.п. бр. ..., уписан у ЛН бр. .. КО ..., површине 100 м², у приземљу, бр. посебног дела 2 и да су ништави уговори о купопродаји закључени између тужених ВВ из ... и СИЗ-а становања Лесковац од 04.09.1987. године, као и уговор о продаји непокретности закључен између ВВ и АА из ..., од 08.08.2008. године, који за предмет имају купопродају горе наведеног локала. На основу заложне изјаве туженог АА, оверене пред Општинским судом у Лесковцу под бр. Ов ../08 дана 27.08.2008. године, установљена је заложна вансудска хипотека у корист тужене Addiko bank a.d., Београд, ради обезбеђења потраживања које је банка имала према туженом АА, по основу уговора о дугорочном кредиту бр. Л ../08 од 26.08.2001. године и анекса бр. 1 тог уговора од 30.09.2008. године. Основни суд у Лесковцу је, решењем у предмету И 2321/14 дана 01.09.2014. године, упутио тужиоца као треће лице, да у року од 15 дана од дана пријема решења покрене парнични поступак ради проглашења да је извршење

продајом непокретности у ..., у Ул. ... бр. ..., која се налази на к.п. бр. ..., ЛН бр. ..., КО ..., површине 100 м², у приземљу, бр.посебног дела 2, одређено решењем о извршењу тог суда И 2321/14, дана 10.07.2014. године, недопуштено.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови усвојили тужбени захтев тужиоца и утврдили да је извршење по решењу Основног суда у Лесковцу И 2321/14 од 10.07.2014. године, недопуштено у односу на предметну непокретност и да је ништава заложна изјава дата од стране туженог АА под бр. Ов/08 од 27.08.2008. године, у корист правног претходника тужене банке, а ради обезбеђења потраживања на основу уговора о кредиту, у смислу одредбе члана 50. став 1. Закона о извршењу и обезбеђењу ("Службени гласник РС" бр. 31/11), одредбе члана 20. Закона о основама својинско-правних односа и одредбе члана 10. став 2. Закона о хипотеци ("Службени гласник РС" бр. 115/2005...83/2015).

Одредбом члана 10. став 2. Закона о хипотеци, прописано је да уговор о хипотеци може да закључи власник или друго лице које има право располагања, као и инвеститор и купац објекта у изградњи или посебног дела објекта у изградњи, у смислу члана 3. тог закона. Заложна изјава о заснивању једностране хипотеке по форми и садржини одговара уговору о хипотеци, сходно одредби члана 14. став 3. истог Закона.

Уговор који је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима је ништав, ако циљ повређеног правила не упућује на неку другу санкцију или закон у одређеним случајевима не прописује што друго, сходно одредби члана 103. став 1. Закона о облигационим односима.

Према одредби члана 50. став 1. Закона о извршењу и обезбеђењу, лице које тврди да у погледу предмета извршења има право које спречава извршење може, све до окончања извршног поступка, да изјави приговор судији, којим тражи да се извршење на том предмету прогласи недопуштеним.

У конкретном случају, заложна изјава на основу које је на предметној непокретности уписана хипотека у корист ревидента, дата је од стране невласника, туженог АА, који је ту непокретност стекао незаконитим правним послом, односно извршењем кривичног дела за које је оглашен кривим правноснажном пресудом суда, пошто је власник предметне непокретности тужилац, што значи да тужиочево право на предметној непокретности спречава извршење на основу правноснажног и извршног решења извршног суда, одређено у корист ревидента, као извршног повериоца.

Наводима ревидента у ревизији, о томе да он није знао, нити је могао да зна да је тужени АА власништво на предметном локалу прибавио кривичним делом и да се банка, разумно и у доброј вери, поуздала у претпоставку тачности података уписаних у катастар непокретности, не доводи се у сумњу правилност побијане пресуде. Своју савесност тужена банка може да истиче само у односу према свом сауговарачу, овде туженом АА, али она није од утицаја на тужиоца, као власника предметне непокретности, који, у погледу те непокретности није у било каквом правном односу ни са једним од тужених. Упис у јавну књигу конституише претпоставку права лица у чију корист је извршен. Та претпоставка је оборива, а тужилац је доказао да је он, а не тужени АА, власник предметне непокретности. Право власништва тужиоца на предметној непокретности спречава извршење одређено правноснажним решењем о

извршењу у корист ревидента. Због тога се наводима ревизије ревидента неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

На основу изнетог, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке донео у смислу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Трошкови одговора на ревизију тужиоцу нису били потребни, у смислу одредбе члана 154. Закона о парничном поступку, па је Врховни касациони суд одлуку као у ставу другом изреке, донео у смислу одредбе члана 165. став 1. истог Закона.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић